

Regler för ersättning till förtroendevalda 2019- 2022

OBS! Äldre skrivningar som föreslås utgå är markerade i rött!

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Årsarvode	3
2.1	Årsarvode för heltidsarvoderad förtroendevald.....	3
2.2	Årsarvode för övriga förtroendevalda	3
2.3	Begränsning	3
3	Dagarvode	4
3.1	Ersättningsberättigade förrättningar	4
4	Resdag	5
5	Logi vid möten	5
6	Rese- och traktamentsersättning m m	5
7	Ersättning för förlorad arbetsinkomst	6
7.1	Intyg	6
7.3	Förtroendevald med eget företag, bolag.....	6
7.4	Arbetslös, föräldraledig eller sjukskriven	6
8	Ersättning för förlorad semesterförmån.....	6
8.1	Undantag.....	7
8.2	Blankett	7
9	Övriga ersättningar	7
9.1	Telefonersättning	7
9.2	Barntillsyn.....	7
9.3	Vård av person med funktionsnedsättning	7
9.4	Förtroendevald med funktionsnedsättning.....	8
10	Ledigheter och frånvaro.....	8
10.1	Föräldraledighet	8
10.2	Sjukfrånvaro	8
10.3	Ledighet för studier	8
11	Förmåner	9
11.1	Semesterförmån	9
11.2	Pensionsförmån.....	9
11.3	Förlust av avtalspension	9
	Vid förlust av avtalspension gäller följande:.....	9
12	Ersättningar till externa företrädare i samverkansorgan	10
13	Tolkning av regelverk	10

1 Inledning

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i kommunallagen (1991:900) samt styrelseledamöter och ersättare i Region Västerbottens helägda bolag.

Med förtroendevald avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, fullmäktigeberedningar, regionstyrelse, övriga nämnder och styrelser, utskott samt revisorer.

Bestämmelserna om arvoden, ersättningar och förmåner i detta regelverk baseras på kommunallagen kap 4 §§ 12-15a. Enligt kommunallagen har de förtroendevalda rätt till arvode och övriga ersättningar som är förenat med uppdraget. Om fullmäktige beslutar att arvode skall betalas, skall arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid.

Inom Region Västerbotten kan man som förtroendevald uppbära ett årsarvode eller dagarvode. Begäran om ersättningar måste ske inom ett år efter ett uppdrag utförts och lämnas på de blanketter som regionen tillhandahåller.

2 Årsarvode

Årsarvode innebär att man som förtroendevald erhåller ett månatligt arvode på en andel av ett basarvode, 783 694 kronor, fastställt i 2018 års nivå. Uppräkningen sker därefter årligen med SKLs landstingsprisindex exklusive läkemedel (LPI). Beloppet utbetalas med 1/12 per månad. Årsarvode avrundas till hela kronor per månad.

Andelen av ett basarvode anger omfattningen av ersättningen. En förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid är de förtroendevalda som uppbär ett årsarvode på lägst 1,0 basarvode.

2.1 Årsarvode för heltidsarvoderad förtroendevald

Förtroendevald som uppbär 0,4 eller mer av ett basarvode erhåller inte sammanträdesarvode för något annat uppdrag för Region Västerbotten.

I årsarvodet för heltidsarvoderad förtroendevald ingår:

- Deltagande i sammanträde och gruppmöten inför sammanträde
- Deltagande i planeringsmöte inför sammanträde
- Protokolljustering
- Rapportörskap inom uppdraget för styrelse/nämnd/beredning
- Deltagande i arbetsgrupper inom uppdraget för styrelse/nämnd/beredning
- Studiebesök eller annan förrättning som sker inom uppdraget för styrelse/nämnd/beredning

2.2 Årsarvode för övriga förtroendevalda

Förtroendevald med årsarvode understigande 0,4 basarvode erhåller dagarvode för samtliga uppdrag.

2.3 Begränsning

Sammanlagt årsarvode från regionkommunen för regionråd, tillika ordförande i regionstyrelsen, får inte överstiga 1,4 basarvode. För övriga regionråd, avseende 1:e vice ordförande i regionstyrelsen (regionråd i opposition), ordförande i nämnden för regional utveckling samt ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden gäller 1,3 basarvode. För övriga förtroendevalda gäller 1,0 basarvode.

Årsarvode som ledamot utbetalas tillsammans med årsarvode för uppdrag som ordförande och vice ordförande i respektive uppdrag.

Regionråd och övriga förtroendevalda med årsarvode motsvarande eller överstigande 1,0 basarvode får inte dagarvode för andra uppdrag åt Region Västerbotten.

Insynsposterna i regionstyrelsen och dess arbetsutskott kan endast innehåsa av gruppledare i fullmäktige. Eftersom uppdraget som gruppledare redan är arvoderat, utgår inget ytterligare dagarvode för ledamot på insynspost.

3 Dagarvode

Ledamot eller ersättare som deltar för regionens räkning i sammanträde eller förrättning får dagarvode.

- För uppdrag som överstiger 4 timmar, restid inräknad, betalas dagarvode med 1 401 kronor för fullmäktige och 1 205 kronor för övriga nämnder.
- För uppdrag som varar upp till 4 timmar, restid inräknad, betalas 799 kronor för fullmäktige och 603 kronor för övriga nämnder.

Dagarvodet är fastställt i 2018 års nivå. Dagarvodet uppräknas årligen med SKLs landstingsprisindex exklusive läkemedel (LPI).

Den som samma dag deltar i mer än ett sammanträde får endast ett helt dagarvode. I sammanträdestid inräknas även tid för partigruppsmöte i anslutning till sammanträde med fullmäktige, styrelsen eller nämnd.

Ersättare för ledamot under del av ett sammanträde med fullmäktige får arvode för alla närvarodagar under sammanträdet.

Vid gruppdag som föregår regionfullmäktiges sammanträde medges närvarorätt för första till och med tredje ersättare per parti och valkrets, dock ej fler än vad som motsvarar partiets antal ledamöter i valkretsen. För parti med gemensam valsedel för samtliga valkretsar gäller ersättare nr 1-3.

3.1 Ersättningsberättigade förrättningar

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som kallats att närvara har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i dessa bestämmelser för:

- a. Sammanträde med fullmäktige, fullmäktigeberedning, presidiummöte, styrelse och nämnder och dess utskott samt revisorernas sammanträden.
- b. Protokolljustering
- c. Partigruppsmöten, som hålls med anledning av eller i direkt anslutning till ett sammanträde
- d. Sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- e. Kurs, konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa eller liknande som styrelsen eller nämnden beslutar om.
- f. Sammankomst med samrådsorgan/intressesammansatt organ.
- g. Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd inom regionen
- h. Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag

Förrättning som inte i förväg är protokollförd ska anmälas vid nästa sammanträde för rätt till arvode. Detta gäller även förtroendevald som har rum i regionens hus, men inte är regionråd.

Ersättningsanspråk ska lämnas på den blankett Region Västerbotten tillhandahåller och som kan hämtas via regionens webbplats.

4 Resdag

Dagarvode betalas ej för resdag som inte är förenad med förrättning samma dag. Om den förtroendevalde har avstått från förvärvsarbete betalas dock inkomstbortfall för resdag samt resetraktamente. Det ska tydligt framgå av närvarolistan vilka dagar som är resdagar respektive mötesdagar.

5 Logi vid möten

Vid sammanträden som varar mer än en (1) dag erbjuds övernattning mellan sammanträdesdagarna för ledamöter och ersättare som har 50 km eller mer enkel väg till sammanträdesort.

För fullmäktiges ledamöter samt tjänstgörande ersättare beviljas logi även mellan gruppdag och sammanträdesdag. Vid fullmäktiges sammanträden i Umeå har även gruppledare med tjänsteställe på regionens hus i Umeå, med 50 km eller mer enkel väg till sammanträdesort, möjlighet att få övernattning. Detta då fullmäktiges sammanträden kan ses som en sammanhängande konferens, där gruppledarens tillgänglighet för partigruppen eller för partiöverskridande överläggningar kan vara efterfrågad även efter avslutat sammanträde.

För förtroendevalda med en resväg på 250 km enkel väg eller mer erbjuds logi mellan resdag och första sammanträdesdag.

6 Rese- och traktamentsersättning m m

Rese- och traktamentsersättningar utbetalas enligt kollektivavtal för regionens anställda och tillämpas för förtroendevalda. Den rätt till restidsersättning som gäller för tjänstemän gäller inte för förtroendevalda.

Ersättning betalas bara om uppdraget är protokollfört eller att det finns beslut om förrättningen.

Ersättning för parkeringsavgift utbetalas i anslutning till förrättning oberoende av de regler som gäller för anställda.

Bostaden är tjänsteställe. För förtroendevalda till vilka regionen tillhandahåller tjänsterum är tjänsterummet tjänsteställe.

Ersättning för rese- och traktamentsersättning som utbetalas utöver ovanstående regler ska hanteras enligt gällande regler om beskattning.

Ersättning för fördyrade levnadskostnader. Till regionråd, bosatta längre än 100 km från Umeå, som regelmässigt tvingas övernatta i Umeå utbetalas följande:

- Skälig ersättning för förhyrning av bostad i Umeå inklusive i förekommande fall ersättning för fast parkeringsplats vid denna bostad.
- ~~Ersättning för en resa tur och retur per vecka mellan bostadsorten och Umeå. Resorna förs upp på ordinarie reseräkning för resor i tjänsten.~~

7 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

När regionen betalar dagarvode och den förtroendevalde på grund av förrättningen förlorar arbetsinkomst, gäller nedanstående regler.

7.1 Intyg

Förtroendevalda som begär ersättning för inkomstbortfall ska lämna in ett styrkt intyg. Intyget ska visa hur stort inkomstbortfallet blir för heldag. Inkomstbortfallet beräknas på en 30-dagarsmånad för den som är månadsavlönad och på åtta timmar för timavlönad.

Vid ny mandatperiod ska intyget vara regionen tillhanda senast vid det första sammanträde som den förtroendevalde deltar vid. Har intyg redan lämnats de senaste tre månaderna behöver detta inte göras.

Egen företagare ska lämna intyg på inkomst som är registrerad hos Försäkringskassan för att få ersättning. Här bortses från den begränsning till 7,5 prisbasbelopp som finns i den allmänna försäkringen.

Anmälan om ändrad inkomst beaktas från och med den månad som intyget har inkommit till regionen.

7.2 Hel dag - 4 timmar

Ersättningen för hel dag utbetalas om förrättningen inräknat restid pågår mer än 4 timmar, annars ersätts för halv dag.

Den som måste vara ledig från sin anställning hel dag för att delta i en förrättning som är kortare än fyra timmar, får ändå betalt för helt inkomstbortfall. Detta ska då tydligt framgå av närvarolistan.

7.3 Förtroendevald med eget företag, bolag.

Förtroendevald som har inkomst av anställning och dessutom är egen företagare, avgör själv om ersättningen ska grundas på intyg från arbetsgivaren eller på intyg från Försäkringskassan.

Den som är anställd i aktiebolag och själv äger bolaget, kan välja att få ersättning för inkomstbortfall motsvarande sjukpenninggrundande inkomst.

7.4 Arbetslös, föräldraledig eller sjukskriven

Inkomstbortfallet blir lika med den uteblivna ersättningen. Uppgift om utebliven ersättning ska lämnas vid ersättningsanspråk.

8 Ersättning för förlorad semesterförmån

Förtroendevald som kan visa förlust av semesterförmån på grund av uppdrag inom Region Västerbotten, antingen genom intyg eller så snart förlusten kan visas, får ersättning. Anspråk på ersättning ska lämnas senast under kalenderåret efter det år som förlusten konstaterats.

- Intyg om förlorad semesterförmån. Om den förtroendevalde beräknar att förlora semesterförmån exempelvis vid timanställning, får beloppet anges i intyget från arbetsgivaren. Förlusten kan istället ersättas när den har konstaterats.

~~— Utbetalas årsarvode som understiger 40 procent av heltid, ska detta beaktas vid ersättning för förlust av semesterförmån.~~

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas endast för varje tillfälle då den förtroendevalde faktiskt har förlorat inkomst. Således får exempelvis pensionärer och studerande inte denna form av ersättning.

Den förtroendevalde måste vid varje tillfälle själv begära ersättning för den förlorade arbetsinkomsten. Denne ansvarar även för att det styrkta lönebortfallet alltid är korrekt.

8.1 Undantag

Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska inte tillämpas för förtroendevalda med heltidsuppdrag. Ej heller för deltidsuppdrag som uppgår till 0,4 basarvode.

8.2 Blankett

Uppgift om inkomstbortfall ska lämnas på den blankett som regionen tillhandahåller och som kan hämtas via regionens webbplats. Den som är sjukskriven, föräldraledig eller är arbetslös lämnar i stället en kopia av uppgift om det belopp som skulle ha utbetalats av försäkringskassan eller arbetslöshetskassan.

9 Övriga ersättningar

9.1 Telefonersättning

Förtroendevalda får ersättning för telefonkostnader som är förknippade med uppdraget mot uppvisat kvitto.

9.2 Barntillsyn

Förtroendevald som behöver barnpassning för att kunna fullfölja sina politiska uppdrag har rätt till ersättning för barntillsyn. Ersättning betalas för skäliga kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret fyller högst elva år. Om det finns särskilda skäl, kan ersättning betalas även för tillsyn av barn som är äldre. Ersättning betalas inte för den ordinarie tid då barnet vistas i kommunal eller privat barnomsorg eller för barnpassning som utförs av egna familjemedlemmar eller annan sammanboende.

Ersättningen utgår från Kommunals huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor för timkostnaden motsvarande en barnskötare. Timkostnaden fastställs med hänsyn till huruvida möjlighet finns att ansöka om eventuella avdrag vid tjänsteköp.

För att ersättning ska utgå ska kostnaden styrkas genom inlämnande av kvitto.

9.3 Vård av person med funktionsnedsättning

Ersättning betalas för skäliga kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av person med funktionshinder som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende. För att ersättning ska utgå ska kostnaden styrkas genom inlämnande av kvitto.

9.4 Förtroendevald med funktionsnedsättning

Ersättning utgår till förtroendevald med funktionsnedsättning för de särskilda kostnader som föranleds av uppdraget som exempelvis ledsagare, resekostnader, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

10 Ledigheter och frånvaro

10.1 Föräldraledighet

Hel- och deltid sarvoderad förtroendevald med årsarvode på 0,4 basarvode eller mer har rätt att vara föräldraledig från sitt förtroendeuppdrag upp till högst 9 månaders sammanhängande tid. Om en förtroendevald är föräldraledig från sitt uppdrag ska det för samma tid göras avdrag från årsarvodet. Region Västerbotten ersätter den förtroendevalda motsvarande 90 procent av arvode och avräkning sker för eventuella socialförsäkringsförmåner. Avdraget ska ske som om föräldrapenning utbetalts med 5 dagar per vecka under perioden och avdragets storlek ska motsvara omfattningen på basarvodet i uppdraget. Den förtroendevalda ska uppvisa intyg på ersättningen för en dag.

Den förtroendevalda ska anmäla föräldraledigheten till kanslienheten senast 3 månader i förväg. Regionstyrelsen hanterar beslutsfattandet i enskilda ärenden avseende beviljande av ledighet, avdrag på arvode samt utser ersättare för uppdrag i styrelser och övriga nämnder.

För föräldraledighet understigande 1 månad görs inget avdrag på årsarvodet.

Föräldraledighet beviljas ej på deltid.

10.2 Sjukfrånvaro

Om en förtroendevald med årsarvode på 0,4 basarvode eller mer är förhindrad att fullfölja sitt uppdrag på grund av sjukdom ska sjukfrånvaron anmälas till Region Västerbotten. Avdrag på årsarvodet ska då göras för motsvarande tid. För sjukfrånvaro understigande 1 månad görs inget avdrag på årsarvodet. Om frånvaron överstiger 1 månad ska den förtroendevalda dessutom göra anmälan till försäkringskassan.

Region Västerbotten ersätter den förtroendevalda motsvarande 90 procent av arvode och avräkning sker för eventuella socialförsäkringsförmåner. Den förtroendevalda ska uppvisa intyg på utbetald sjukpenning.

Den förtroendevalda ska anmäla frånvaron till kanslienheten. Regionstyrelsen utser ersättare i dessa fall för uppdrag i styrelser och övriga nämnder.

Partiell sjukfrånvaro påverkar inte arvodet.

10.3 Ledighet för studier

Hel- och deltid sarvoderad förtroendevald med årsarvode på 0,4 basarvode eller mer har rätt att vara lediga från sitt förtroendeuppdrag för studier upp till högst 6 månader under en mandatperiod. Vid ledighet för studier upphör rätten till arvode under motsvarande period.

Regionstyrelsen hanterar beslutsfattandet i enskilda ärenden avseende beviljande av ledighet, avdrag på arvode samt utser ersättare för uppdrag i styrelser och övriga nämnder.

Den förtroendevalda ska uppvisa studieintyg för begärd ledighetsperiod.

11 Förmåner

11.1 Semesterförmån

Semesterersättning utbetalas inte på dag- och årsarvode.

11.2 Pensionsförmån

Pension kan beviljas till hel- eller deltidsengagerade förtroendevalda enligt de allmänna riktlinjer som har fastställts av regionen efter rekommendation av Sveriges Kommuner och Landsting. Med betydande del av heltid avses ett uppdrag som totalt sett arvoderas med minst 0,4 basarvode.

~~Pension kan beviljas förtroendevald som är sysselsatt på deltid om ett enskilt förtroendeuppdrag motsvarar minst 40 procent av heltidsuppdrag eller om flera uppdrag tillsammans motiverar minst 40 procent av heltidsuppdrag. Med heltidsuppdrag avses årsarvode motsvarande 1 basarvode. Sysselsättningsgraden blir därför densamma som nivån på de årsarvoden som betalas i förhållande till 100 procent. Pension beviljas efter prövning av styrelsen som då tar ledning av allmänna riktlinjer för pension till deltidsengagerade kommunala förtroendevalda som har fastställts av landstinget efter rekommendation av Sveriges Kommuner och Landsting.~~

11.3 Förlust av avtalspension

Vid förlust av avtalspension gäller följande:

- Vid utbetalning av inkomstbortfall görs ett tillägg på 4,5 procent som ersättning för pensionsförlust i anställningen. Förtroendevald som har rätt till ersättning för inkomstbortfall, får ersättning utan särskild prövning. Förtroendevald som får ersättning för förlust av semesterförmån, får utbetalningen uppräknad med 4,5 procent. Års- eller dagarvode ger inte rätt till ersättning. Ersättningen beskattas.
- Den förtroendevalde anses härmed kompenserad och kan därför inte vid senare tillfälle begära ytterligare eller kompletterande ersättning.
- Ersättningen är inte kopplad till vissa åldersgrupper eller avtalsområden.
- Förtroendevald med ett totalt årsarvode på 0,4 basarvode eller mer, kan inte få denna ersättning eftersom den inte har rätt till inkomstbortfall.
- Ersättningen utbetalas i samband med utbetalning av inkomstbortfall.
- ~~Förtroendevald som kan visa förlust av pensionsrätt i anställningen, men som inte får ersättning för inkomstbortfall, kan begära individuell prövning. Det kan exempelvis gälla den som har ett totalt årsarvode understigande 40 procent, som begär tjänstledighet i sin anställning på motsvarande omfattning och därigenom inte kan få ersättning för inkomstbortfallet på den delen. Det kan även gälla den som får ett totalt årsarvode understigande 40 procent och som inte har rätt till dagarvode i uppdraget eller i något av uppdragen med årsarvode. Begäran om ersättning i dessa fall ska anmälas så snart det är möjligt, men senast vid utgången av mandatperioden. Förlusten ska styrkas på ett sätt som är godtagbart för landstinget. Ersättning utbetalas med 4,5 procent på inkomstbortfallet.~~

12 Ersättningar till externa företrädare i samverkansorgan

Region Västerbotten betalar ersättning i enlighet med detta regelverk till de kommunala företrädare som finns representerade i samverkansorganet Beredning för regional utveckling.

13 Tolkning av regelverk

Regionstyrelsens arbetsutskott svarar för tolkning och föreskrifter om tillämpning av regionfullmäktiges beslut om regler för ersättning till de förtroendevalda.

Detta regelverk träder ikraft den 1 januari 2019.

Tillämpning

~~Landstingsstyrelsens arbetsutskott svarar för tolkning och föreskrifter om tillämpning av landstingsfullmäktiges beslut om regler för ersättning till de förtroendevalda.~~

~~Begäran om ersättningar måste ske inom ett år efter ett uppdrag utförts och lämnas på de blanketter som landstinget tillhandahåller.~~

~~Om det uppstår tveksamhet om tillämpningen av bestämmelserna, kan chefen för staben för planering och styrning komma överens med den förtroendevalde om skälig ersättning för inkomstbortfall. Vid oenighet beslutar landstingsstyrelsens arbetsutskott om vilken ersättning som ska gälla.~~

Individuell prövning

~~Förtroendevald som är berättigad till såväl årsarvode som dagarvode för mer än ett uppdrag i landstinget, kan på egen begäran få hela ersättningen omräknad till ett fast årsarvode. Årsarvodet fastställs av landstingsstyrelsens arbetsutskott och gäller ett kalenderår i taget om inte annat anges. Det fastställda årsarvodet ska då innefatta alla arvoden för de uppdrag som den förtroendevalde kan antas bli berättigad till.~~

~~Reglerna om inkomstbortfall kan inte tillämpas under den tid överenskommelsen gäller.~~

~~Ersättning för kostnader utbetalas enligt gällande regler:~~

~~Om de totala uppdragen antas motsvara en sysselsättningsgrad på minst 40 procent ska även pensionsrätt enligt regler för förtroendevalda prövas. För rätt till pension krävs att sysselsättningsgraden uppgår till lägst 40 procent för samtliga kalenderår som ingår i mandatperioden. Om det inträffar en händelse under den tid överenskommelsen gäller, som skulle ha medfört rätt till pension, ska den bedömda sysselsättningsgraden anses gälla för resterande del av mandatperioden.~~

~~Landstingsstyrelsens arbetsutskott har rätt att upphäva individuellt beslut om underlaget för beslutet visar sig vara grundat på en felaktig bedömning eller felaktiga antaganden om uppdragens omfattning.~~